

RAPPORT

Evaluering af sprøjte- og kanyleordningen på Mændenes Hjem

December 2005

Rikke Pedersen Schmidt
Ane Bonde
Susanne Rohmann

SPRING PÅ LIVET
FOLKESUNDHED KØBENHAVN

Evaluering af sprøjte- og kanyleordningen på Mændenes Hjem

Indhold

1. Indledning	s.3
1.2 Baggrund	s.4
1.3 Resume	s.4
2. Brugernes oplevelse af ordningen	s.5
2.1 Spørgeskemaundersøgelse og pilottest	s.5
2.2 Brugere er meget tilfredse med ordningen	s.6
2.3 Personalets oplevelse af ordningen	s.7
3. Salg af sprøjter og kanyler	s.8
4. Indsamling og bortskafning af brugte sprøjter og kanyler	s.8
4.1 Øget affaldsmængde og fokus på indsamling	s.9
4.2 Der er et reelt affaldsproblem	s.9
4.3 Klik sprøjter, bærbare kanylebeholdere og andre idéer	s.10
5. Konklusion og anbefalinger	s.10
Bilag 1 (kommissorium)	s.12
Bilag 2 (spørgeguide)	s.15
Bilag 3 (frekvenser)	s.17

1. Indledning

Gratis og lettilgængelig adgang til rene sprøjter og kanyler skal mindske risikoen for at HIV, Hepatitis og andre blodbårne infektioner spredes, hvis stofmisbrugere deler sprøjter og kanyler. Udleveringen af gratis sprøjter og kanyler er en basal og meget vigtig del af det skadesreducerende arbejde blandt stofmisbrugere.

Udleveringen af sprøjter og kanyler til stofmisbrugere har siden sommeren 2003 været varetaget af Mændenes Hjem¹ i Lille Istedgade. Denne rapport præsenterer resultaterne af evalueringen af ordningen, nu hvor den har kørt i to år. Evalueringen er lagt an som en brugertilfredshedsundersøgelse i overensstemmelse med den kontrakt, der er indgået mellem Sundhedsforvaltningen og Mændenes Hjem. Kontrakten og samarbejdet med Mændenes Hjem bliver internt i SUF forvaltet af FSK.

Evalueringen har det primære sigte, at afdække brugernes tilfredshed med ordningen som den fungerer i dag, samt at vurdere om det illegale salg af sprøjter og kanyler er nedbragt i takt med ordningens indførelse. Endelig skal evalueringen også vurdere, om der sker en bortskaffelse af brugt værktøj i området umiddelbart omkring Mændenes Hjem.

Evalueringen er gennemført som en brugertilfredshedsundersøgelse kombineret med interviews med nøglepersoner og interessenter samt forskellige typer observationer. Arbejdet med evalueringen er forløbet i tre faser fra juni til dec. 2005.

Fase 1 - Udarbejdelse af kommissorium og spørgeguides - juni/juli og august

Fase 2 - Dataindsamling sep. (spørgeskemaundersøgelse, interviews og observationer)

Fase 3 - Analyse og afrapportering okt./nov.

Opdragsgiver for evalueringen er Folkesundhed København og målgruppen for evalueringen er primært Socialforvaltningen (tidl. Familie- og arbejdsmarkedsforvaltningen) som overtager ordningen pr. 1. januar 2006. Evalueringsteamet bestod af Rikke Pedersen Schmidt/Sundhedsstaben (projektleder på evalueringen), Susanne Rohmann/Sundhedsstaben og Ane Bonde/Folkesundhed København.

Evalueringens kommissorium er vedlagt som bilag 1

---

¹ Mændenes Hjem er en selvejende institution med driftsoverenskomst med Københavns Kommune.

1.2 Baggrund

Siden 1986 har Københavns Kommune, som en væsentlig hjørnesteen i det skadesreducerende arbejde, udleveret gratis sprøjter og kanyler (og kondomer) til stofmisbrugere. Siden 1998 har Københavns og Frederiksberg Kommuner sammen finansieret ordningen.

Frem til sommeren 2003 blev udleveringen primært varetaget af Kanylebussen², som blev betjent af Københavns Brandvæsen. Desuden blev der også udleveret sprøjter og kanyler fra enkelte herberger, væresteder og apoteker, ligesom der var opsat to automater, hvor rene kanyler/sprøjter kunne købes.

Københavns Brandvæsen varslede i juni 2002 en honorarforhøjelse på 20% for sprøjte- og kanyleudleveringen. Det medførte, at Sundhedsforvaltningen besluttede at se nærmere på indholdet i tilbuddet og efterfølgende indgik i forhandlinger med Mændenes Hjem om en overtagelse af sprøjte- og kanyleudleveringen, samt indsamlingen af brugte sprøjter og kanyler. Baggrunden herfor var især et ønske om at skabe et mere helhedsorienteret tilbud til stofmisbrugerne.

Aftalen med Københavns Brandvæsen blev opsagt pr. 1. juni 2003. I stedet blev der indgået kontrakt mellem Mændenes Hjem, Københavns Kommune og Frederiksberg Kommune.

1.3 Resumé

Der er ingen tvivl om, at brugerne af den gratis udlevering af sprøjter og kanyler er meget tilfredse med ordningen samt den måde den administreres på af Mændenes Hjem. Den udbredte tilfredshed gælder brugere af begge køn og både brugere, der kommer regelmæssig på Mændenes Hjem og brugere, som kun kommer for at hente "rent værktøj". Tilfredsheden går især på tilgængelighed, anonymitet og den centrale beliggenhed. Sammenlignet med Kanylebussen, får de brugere, som måtte ønske det, et mere helhedsorienteret tilbud på Mændenes Hjem og rigtigt mange af dem, som henter rent værktøj, bruger også andre af faciliteterne og tilbudene i huset.

Generelt mener både brugere og personale på Mændenes Hjem, at ordningen fungerer uproblematisk. Brugere oplever, at de kan hente rent værktøj 24 timer i døgnet - året rundt. I de ganske få tilfælde, hvor døren til Mændenes Hjem har været låst pga. ballade, har brugerne alligevel kunne banke på og få det, de skulle bruge.

I takt med at ordningen med gratis udlevering af sprøjter og kanyler overgik til Mændenes Hjem er handlen med rent værktøj næsten elimineret. 1 måske 2 personer sælger stadig rent værktøj ved Hovedbanegården (Reventlowsgade) og udfylder på den måde en niche i forhold til brugere, som ikke har lyst eller tid til at komme på Mændenes Hjem. Den fri tilgængelighed til rent værktøj har yderligere betydet, at markedsprisen er faldet til det halve.

Endelig viser evalueringen også, at der er et problem med brugte kanyler på gaden i området omkring Mændenes Hjem. Problemet synes dog ikke at være øget i omfang, siden Mændenes Hjem startede udleveringen, dette til trods for at affaldsmængden (det

---

² Kanylebussen holdt dagligt i Skelbækgade fra 16:30-17:45 og fra 19:00-22:30. Yderligere holdt bussen også på Skoleholdervej (Nordvestkvarteret) fra kl. 15-16.

3. Salg af sprøjter og kanyler

For at afdække om der stadig sælges rent værktøj i området omkring Mændenes Hjem, har evalueringsteamet dels brugt spørgeskemaundersøgelsen, interviews med brugere og personale samt telefoninterviews med interessenter.

Før ordningen med gratis udlevering af sprøjter og kanyler overgik til Mændenes Hjem, blev der som nævnt udleveret værktøj fra kanylebussen, apoteker, herberger og væresteder m.m. Endelig kunne brugerne også, mod betaling, trække rent værktøj i opsatte automater i miljøet. Som alternativ til den gratis udlevering og automaterne foregik der også en omfattende handel i gaden med rent værktøj. Brugere og personale er enige om, at denne handel er så godt som elimineret i dag, hvor værktøjet er gratis og tilgængeligt døgnet rundt.

Både brugere og personale oplever, at salget i dag er begrænset til området Reventlowsgade/Hovedbanegården, og at der kun er tale om en måske to personer, der sælger rent værktøj. Vedkommende udfylder en niche i forhold til nogle brugere, idet der altid vil være nogen, som kommer ind (tur/retur) med toget og ikke "gider" gå turen til Mændenes hjem, og nogen som af den ene eller anden årsag ikke har lyst til at komme på Mændenes Hjem (personlige udeståender, konflikter mm.). Brugere kunne i øvrigt oplyse, at prisen på et rent sæt værktøj er faldet fra 10 kr. til 5 kr. siden Mændenes Hjem begyndte at udlevere.

Personale og brugeres oplevelse af handel med rent værktøj i gaden deles både af nærpolitiet på Station City og Brugerforeningen. Også her gives der udtryk for at salget er aftaget ganske betydeligt, at det er koncentreret omkring Hovedbanegården og at prisen på rent værktøj er faldet til det halve.

4. Indsamling og bortskafning af brugte sprøjter og kanyler

Brugte sprøjter og kanyler i det vesterbroske gadebillede har de senere år fyldt meget i medierne og debatten. Ud fra debattens karakter og omfang, kunne man sagtens forledes til at tro, at problemet er stigende og tilnærmelsesvis ude af kontrol. Denne evaluering viser, at problemet eksisterer, ikke mindst i området umiddelbart omkring Mændenes Hjem. Men evalueringen viser også, at på trods af at der i dag udleveres langt flere sprøjter og kanyler end for bare 2½ år siden, er affaldsproblemet ikke steget. At der sideløbende med den stigende udlevering ikke umiddelbart er sket en stigning i affaldsmængden på gadeplan skyldes, at problemet er erkendt, at der er flere aktører på banen i indsamlingsarbejdet og at indsamlingen foregår effektivt.

Flere metoder har været taget i brug for at afdække affaldsproblemets karakter og omfang herunder telefoninterviews med interessenter (Nærpolitiet Station City, Maria Tjenesten og brugerforeningen), rundspørge blandt 10 forretningsdrivende i området (Abel Kathrines gade, Lille Istedgade og Halmtorvet), observationer og endelig interviews med personale på Mændenes Hjem.

4.1 Øget affaldsmængde og fokus på indsamling

Selve indsamlingen af brugt værktøj i området omkring Mændenes Hjem foregår på flere måder. De gule kanylebokse tømmes dagligt af Miljøkontrollen, som også aftager affald indsamlet på Mændenes Hjem (af personalet, som flere gange dagligt tjekker fortovet omkring Mændenes Hjem) og affald indsamlet på Marie Kirkeplads (kirketjeneren fejer pladsen om morgnen). Endelig får Miljøkontrollen også affald fra Kanylepatruljen⁶, som ugens fem hverdage, går en runde i området omkring Mændenes Hjem.

Den indsamlede affaldsmængde er steget betragteligt de senere år⁷, og det samme er udleveringen af sprøjter og kanyler. I 2000 blev der udleveret 176.578 værktøjssæt fra Kanylebussen mfl. et tal der ved indgangen til 2004 var steget til 257.000 sæt udleveret fra Mændenes Hjem. Udleveringen af kanyler (lange og korte) er steget endnu mere fra knap 400.000 kanyler i 2000 til knap 870.000 ved indgangen til 2004.

Den store stigning i både udlevering og deraf følgende affaldsmængde skyldes på den ene side et ændret misbrugsmønster med flere kokainbrugere⁸ og på den anden side den øgede tilgængelighed til rent værktøj, således at det ikke deles og genbruges.

4.2 Der er et reelt affaldsproblem

En rundspørge blandt 10 erhvervsdrivende i området viste, at det er meget forskelligt, hvorvidt det med brugt sprøjte/kanyleaffald opleves som et problem i det daglige. Nogle af de forretningsdrivende (særligt omkring Halmtorvet) gav udtryk for, at de kun af og til finder brugt værktøj foran deres butikker, hvorfor de ikke synes det var noget stort problem, mens to erhvervsdrivende (i Abel Kathrines Gade) synes, at gaden og det lokale vaskeri flyder med nåle og andet affald fra brugerne. For dem er affaldsproblemet stort og bringer sindene i kog.

Et interview med brugerforeningen viste ligeledes, at der stadig er brugt værktøj i gaden. Kanylepatruljen finder altid noget, særligt om mandagen kan der være meget, da patruljen ikke samler brugt værktøj ind i weekenden. Også personalet på Mændenes Hjem finder, ved deres regelmæssige runder i det umiddelbare nærområde, brugt værktøj. Evalueringstemaet besluttede at tage problemet i øjesyn og brugte en ½ time i Abel Kathrines Gade og Lille Istedgade. I det tidsrum fandt vi seks brugte kanyler på gaden.

At problemet eksisterer, betyder dog ikke, at det er eskaleret endsige steget. Interviews med Brugerforeningen, Maria Tjenesten, Nærpolitiet og personale fra Mændenes Hjem viser nemlig, at på trods af den kraftigt øgede udlevering af rent værktøj, er mængden af sprøjte/kanyleaffald i gaden den samme som tidligere.

Yderligere er der også den geografiske vinkel på affaldsproblemet. Da udleveringen skete fra Kanylebussen i Skelbækgade, kom hovedparten af klagerne fra det område. I

---

⁶ Kanylepatruljen hører under Brugerforeningen. 2-3 personer fra Kanylepatruljen går alle ugens hverdage i tidsrummet mellem kl. 13 og 16 hver deres runde af 45 -60 minutter på Vesterbro. Her indsamler de brugte sprøjter og kanyler. Det brugte værktøj gives videre til Miljøkontrollen.

⁷ I 2004 indsamlede Miljøkontrollen 4,4 ton sprøjte/kanyleaffald i hele København. Året før blev der kun indsamlet 2,6 ton. Affaldet fra Mændenes Hjem, Brugerforeningen, ambulatorier, Rådgivningscentre og de gule kanylebokse.

⁸ Kokainbrugere fixer langt hyppigere end de traditionelle heroinbrugere.

dag er der stort set ingen klager over brugt værktøj fra Skelbækgadekvarteret. Nu kommer klagerne først og fremmest fra området omkring Mændenes Hjem.

4.3 Klik sprøjter, bærbare kanylebeholdere og andre idéer

I forbindelse med debatten om brugte sprøjter/kanyler i gadebilledet falder snakken ofte på "klik sprøjter"⁹. Det gjorde den også flere gange i forbindelse med udarbejdelsen af denne evaluering, og der var ingen ønsker om klik sprøjter - tvært i mod. Det er personalets klare opfattelse, at ulemperne ved at indføre klik sprøjter er større end fordelene. Generelt er brugerne godt tilfredse med de sprøjter/kanyler, de kan vælge imellem på Mændenes Hjem i dag. Personalet (primært på sygeplejeklinikken), bruger og har brugt meget tid på at lære brugerne god fixeteknik og fixehygiejne med det forhåndenværende værktøj, for dermed at opnå en fixeskadereducerende effekt.

At introducere helt nyt værktøj, overfor så sårbar en gruppe, er yderst vanskeligt og tager meget lang tid. Hvis man går ind og ændrer sprøjte/kanylerne, risikerer man flere fixeskader, men til gengæld vil debatten om de brugte og inficerede nåle, som kvarterets børn og hunde kan risikere at stikke sig på, måske stilne af og de lokale beboere stille sig tilfredse. I givet fald er man nød til at spørge sig selv, om skadesreduktion er for brugerne eller for beboerne på Vesterbro? Hvis det er tilfældet, at man fra politisk hold ønsker at indføre klik sprøjter til brugerne, bør der først laves en grundig undersøgelse af fordele og ulemper.

Undervejs i dataindsamlingen stødt evalueringstemaet flere gange på det forslag, at man også kunne forsøge at reducere affaldsproblemet med bærbare kanylebokse, som brugerne kan have på sig. Hvis man kunne designe en beholder til et par brugte værktøjssæt, som både er smart at se på, nem at bruge og lige til at have i lommen, i bæltet eller i en snor om halsen, var det måske en måde at få brugerne til at rydde op efter sig på?

Endelig fik evalueringstemaet også flere kommentarer fra både brugere og personale til indholdet af den færdigpakke pose. Generelt er brugerne godt tilfredse med posens indhold, som de så kan kombinere med løse sprøjter/kanyler efter eget valg. Enkelte mener dog, at der går for mange ubrugte sprøjter/kanyler til spilde, fordi den type der er i sættet ikke kan bruges af alle. Flere brugere påpeger ligeså, at posens indhold generer meget affald, som enten havner på gaden eller proppes i de gule kanylebokse, med det resultat, at de stopper til.

Personalets kommentarer gik på selve indholdet, der er tilpasset det danske sygehusvæsen og ikke brugerne specifikt. Indholdet fungerer og opfylder brugernes behov, men det kunne være en god idé, at se nærmere på de enkelte dele og vurdere om de tjener deres formål optimalt, eller om der evt. findes andre og bedre produkter.

5. Konklusion og anbefalinger

Evalueringen af den gratis udlevering af sprøjter og kanyler fra Mændenes Hjem viser, at brugerne er meget tilfredse med ordningen. Tilfredsheden gælder både kendte brugere og skyggebrugere og både mænd og kvinder. Brugere oplever, at de kan

---

⁹ En type sprøjte/kanyle, hvor kanylen automatisk trækkes ind i sprøjten umiddelbart efter brug. Efterlades de på gaden, kan man ikke stikke sig på dem.

hente rent værktøj 24 timer i døgnet året rundt. Blandt de brugere, der tidligere benyttede kanylebussen, mener stort set alle, at ordningen fungerer bedre i dag, hvor den varetages af Mændenes Hjem. Især fremhæves tilgængelighed og anonymitet som væsentlige fordele i forhold til kanylebussen.

Hovedparten af de brugere, der henter rente sprøjter og kanyler på Mændenes Hjem, benytter også andre af stedets tilbud, ikke mindst muligheden for billig eller gratis mad og sygeplejeklinikken. På den måde får en del brugere et mere helhedsorienteret tilbud, end den tidligere ordning med kanylebussen repræsenterede.

Efter at ordningen med udlevering af gratis sprøjter og kanyler er overgået til Mændenes Hjem, er den "illegale" handel med sprøjter og kanyler på gaden nedbragt væsentligt. I dag sælges der kun i meget begrænset omfang rent værktøj, og kun i området omkring Reventlowsgade/Hovedbanegården. Der er tale om en eller måske to personer, for hvem salget af rent værktøj er en levevej. Grundet den øgede tilgængelighed til rent værktøj, er markedsprisen dog halveret. Det vurderes, at sælgeren (sælgerne) udfylder en niche i forhold til brugere, som af den ene eller anden grund ikke har tid eller lyst til at komme på Mændenes Hjem.

Endelig viser evalueringen også, at der er et reelt problem med brugte sprøjter og kanyler på gaden i området omkring Mændenes Hjem - men at debatten og medierne måske har blæst problemet op og dermed ud af proportioner. Yderligere viser evalueringen nemlig også, at på trods af at udleveringen af rent værktøj er steget ganske markant de senere år, er affaldsmængden på gadeplan ikke øget. Derimod er den affaldsmængde, der ender hos Miljøkontrollen, ligeledes steget kraftigt. Det betyder altså, at der faktisk sker en ganske effektiv indsamling af brugt værktøj. Den effektive indsamling skal ses som en konsekvens af, at der er fokus på problemet og mange aktører på banen. At affaldsproblematikken stadig eksisterer betyder, at der her stadig ligger en udfordring og måske også et behov for nytænkning.

På baggrund af evalueringen anbefales det:

- At ordningen fortsætter som hidtil med et varieret udbud af værktøj og tilgængelig 24 timer i døgnet. Brugere er meget tilfredse med tilbudet og tillige sårbare overfor forandringer.
- At indsamlingen af brugte sprøjter og kanyler i området intensiveres. På trods af øget tilgængelighed til rent værktøj, er affaldsmængden på gadeplan ikke øget. Dette tyder på, at netop en effektiv indsamling kan mindske problemet yderligere.
- At udskifte de eksisterende kanylebeholdere i gadeplan med nogle, der er større og som ikke så let stopper til.
- At arbejde på at produktudvikle små bærbare kanylebeholdere, som brugere kan have på sig.
- At undersøge, hvordan man arbejder med affaldsproblematikken i andre europæiske storbyer (f.eks. Amsterdam) med gratis udlevering af sprøjter/kanyler.

Bilag 1

Kommissorium

Evaluering af sprøjte/kanyleordningen med Mændenes Hjem

Baggrund

Københavns Kommune har siden 1986 uddelt gratis sprøjter og kanyler til stofafhængige. Siden 1998 har ordningen været finansieret af Københavns og Frederiksberg Kommuner. Formålet med ordningen er, at tilbyde de stofafhængige gratis og let tilgængelig adgang til rene sprøjter og kanyler, for således at mindske risikoen for at HIV virus og andre blodbårne infektioner spredes. Uddelingen af sprøjter og kanyler er en basal og meget vigtig del af det skadesreducerende arbejde blandt stofafhængige.

Siden 1. juni 2003 har ordningen med udlevering af gratis sprøjter og kanyler været varetaget af Mændenes Hjem. Tidligere blev ordningen varetaget af Falck, som udleverede gratis sprøjter og kanyler fra "kanylebussen". Bussen holdt rundt om i København på bestemte tidspunkter i løbet af dagen/ugen.

Ved at placere ordningen på Mændenes Hjem, har det været Københavns og Frederiksberg Kommunerens hensigt også at give de stofafhængige let adgang til den række af tilbud, som Mændenes Hjem tilbyder og hermed skabe en mere helhedsorienteret indsats overfor målgruppen.

Sundhedsforvaltningen arbejder i øjeblikket på at få forankret ordningen i Familie- og Arbejdsmarkedsforvaltningen, som i forvejen har ansvaret for den øvrige indsats overfor stofafhængige.

Formål

Da Københavns og Frederiksberg Kommuner indgik aftalen med Mændenes Hjem, blev det samtidig besluttet at evaluere ordningen. Det overordnede formål med evalueringen, står beskrevet i kontrakten med Mændenes Hjem og kan sammenfattes til følgende;

Evalueringen skal afdække;

- Om de stofafhængige finder ordningen tilfredsstillende
- Om den illegale handel med sprøjter og kanyler på Vesterbro er ophørt eller nedbragt

Organisering og ressourcer

Evalueringen gennemføres af Sundhedsforvaltningen som et samarbejdsprojekt mellem Sundhedsstaben og Folkesundhed København. Der er i alt afsat otte uger til at gennemføre og afrapportere evalueringen. Evalueringsteamet består af evalueringskonsulent i FSK Ane Bonde, evalueringskonsulent i Sundhedsstaben Rikke Pedersen Schmidt (projektleder) og studentermødnehjælp i Sundhedsstaben Susanne Rohmann. Projektleder er ansvarlig for produkt og proces. Projektejer er Klavs Holm fra FSK.

Mændenes Hjem bidrager med ressourcer i form af kontaktperson Niels Bjerregaard, der skal bistå ved den praktiske gennemførelse af evalueringen. Det forventes at Mændenes Hjem bidrager med ressourcer svarende til ca. 2 ugers arbejde i forbindelse med inddrivelse af spørgeskemaer mm.

Der nedsættes en følgegruppe for evalueringen bestående af; evalueringskonsulenterne (Ane og Rikke), Anette Grønkær (Sundhedskonsulent i FSK), Robert Olsen (Forstander på Mændenes Hjem) og Klavs Holm (Programleder i FSK). Der afholdes to møder i følgegruppen. Første møde afholdes i august 2005 (godkendelse af spørgeskema mm.) og andet møde i slutningen af oktober 2005 (præsentation af findings og foreløbige konklusioner). Følgegruppens opdrag er at følge fremdriften i evalueringen løbende samt at bidrage med fagligt indspark til opgaveløsningen.

Det er projektleder for evalueringen, der er ansvarlig for indkaldelse til og afholdelse af møderne i følgegruppen.

Metode

Der er lagt op til, at evalueringen gennemføres som en brugertilfredshedsundersøgelse. Det vi siger, evalueringsteamet skal undersøge brugernes holdninger til sprøjte/kanyleordningen, som den har fungeret siden den overgik til Mændenes Hjem i juni 2003.

Følgende evalueringsspørgsmål skal belyses:

- Får de stofafhængige de sprøjter og kanyler, som de har brug, når de har brug dem?
- Bliver sprøjter og kanyler indsamlet og bortskaffet på forsvarlig vis?
- Er den illegale handel med sprøjter og kanyler stoppet/nedbragt

For at kunne besvare ovenstående foretages en enkel spørgeskemaundersøgelse blandt brugerne af sprøjte/kanyleordningen på Mændenes Hjem. Spørgeskemaet udarbejdes af evalueringsteamet og distribueres og indsamles af kontaktperson Niels Bjerregaard. Inden spørgeskemaundersøgelsen gennemføres foretages en pilottest. Formålet med pilottesten er dels at validere spørgeskemaet men også at gennemføre fire kvalitative interviews med "typiske" brugerprofiler. Kontaktpersonen formidler kontakt til disse.

De fire "typiske" brugerprofiler er:

- brugere med permanent tilknytning til Mændenes Hjem
- brugere der bor midlertidigt på herberget
- brugere der gør brug af tilbud på Mændenes Hjem, men som ikke er indskrevet på herberget
- brugere der kun sjældent eller aldrig gør brug af faciliteterne på Mændenes Hjem.

Kombinationen af spørgeskemaer og kvalitative interviews er valgt på baggrund af målgruppens karakter. Yderligere gennemføres interviews med to ansatte på Mændenes Hjem (som er med til at administrere ordningen i praksis) samt telefoninterviews med relevante interessenter f.eks. politiet, Maria Tjenesten og Brugerforeningen. Interessentinterviews gennemføres bl.a. for at få flere vinkler på, om den illegale handel med sprøjter og kanyler er stoppet/begrænset og for at få belyst, hvor effektivt indsamlingen af brugte sprøjter og kanyler fungerer i praksis.

Rapportudkast sendes i høring i følgegruppen mandag d.21. nov. Kommentarer mm. skal være projektleder i hænde senest d.28. nov. Den endelige evalueringsrapport ligger klar 1. december 2005. Projektejer skal godkende den endelige evalueringsrapport.

Tidsplan

Arbejdet med evalueringen pågår primært i perioden fra 1. august og frem til 1. december 2005. Udarbejdelse af kommissorium, og spørgeguides til pilottest dog i juni, juli og august 2005. Estimeret tidsforbrug fremgår af nedenstående liste;

Kommissorium og spørgeguide til brugerne	1½ uge	juni/juli/august
Gennemførelse af pilottest mm.	2 uge	august/sep.
Gennemførelse af spørgeskemaundersøgelse	1 uge	september
Gennemførelse af to medarbejderinterviews	2 dage	september
Gennemførelse af telefoninterviews	1 dag	september
Indtastning og bearbejdning af spørgeskemadata	3 dage	oktober
Dataanalyse	1 uge	oktober
Baggrundsgruppemøder	2 dage	august/oktober
Afrapportering	2 uger	oktober/nov.

Bilag 2 (spørgeskema)

De første spørgsmål handler om dig selv og hvor meget du bruger Mændenes Hjem

1. Er du mand eller kvinde? (sæt ét kryds)

Mand.....

Kvinde.....

2. Bor du på Mændenes Hjem? (sæt ét kryds)

Ja, jeg bor der fast.....

Ja, jeg bor der for tiden.....

Nej, jeg bor der ikke .....

3. Hvor ofte henter du værktøj (sprøjter/kanyler) på Mændenes Hjem? (sæt ét kryds)

Flere gange om dagen.....

1 gang om dagen.....

Flere gange om ugen.....

1 gang om ugen.....

Sjældnere.....

**4. Har du inden for den sidste uge været på Mændenes Hjem for at:
(sæt evt. flere krydser)**

sidde i caféen.....

købe mad.....

hente gratis mad.....

besøge sygeplejeklinikken .....

besøge kontaktstedet.....

hente kondomer.....

Andet _____

(skriv hvad)

De næste spørgsmål handler om din tilfredshed med den gratis udlevering af sprøjter og kanyler på Mændenes

5. Kan du hente værktøj 24 timer i døgnet på Mændenes Hjem? (sæt ét kryds)

Ja.....

Nej.....

Hvis nej: Hvad er problemet? (skriv hvad problemet er)

---

6. Er det nemmere at hente værktøj på Mændenes Hjem end fra kanylebussen? (sæt ét kryds)

Ja, det er nemmere med Mændenes Hjem .....

Nej, det var nemmere med kanylebussen.....

Begge ordninger er lige gode .....

Jeg har aldrig brugt kanylebussen.....

Hvis det er nemmere med én af ordningerne: Hvorfor?

(skriv hvorfor)

---

7. Hvor tilfreds er du med at hente værktøj på Mændenes Hjem? (sæt ét kryds)

Meget tilfreds.....

Tilfreds.....

Utilfreds.....

Meget utilfreds.....

Hvis du er utilfreds: Hvorfor? (skriv hvorfor)

---

8. Bliver der købt og solgt værktøj på gaden på Vesterbro? (sæt ét kryds)

Ja.....

Nej.....

Ved ikke .....

Aflever venligst spørgeskemaet til personalet på Mændenes Hjem.

Tak for hjælpen!

Bilag 3 Frekvenstabeller over besvarelserne

1. Er du mand eller kvinde? 68% M og 32% K

2. Bor du på Mændens Hjem?

		Mand	Kvinde	Total
2. Bor du på Mændens Hjem?	Ja, jeg bor der for tiden	4 9,8%	0 0%	4 6,7%
	Nej, jeg bor der ikke	37 90,2%	19 100,0%	56 93,3%
Total		41 100,0%	19 100,0%	60 100,0%

3. Hvor ofte henter du værktøj på MH?

		Mand	Kvinde	Total
3. Hvor ofte henter du værktøj på MH?	Flere gange om dagen	9 22,5%	9 50,0%	18 31,0%
	1 gang om dagen	6 15,0%	0 0%	6 10,3%
	Flere gange om ugen	9 22,5%	4 22,2%	13 22,4%
	1 gang om ugen	5 12,5%	2 11,1%	7 12,1%
	Sjældnere	11 27,5%	3 16,7%	14 24,1%
Total		40 100,0%	18 100,0%	58 100,0%

4a. Har du inden for den sidste uge været på MH for at sidde i caféen ?

		Mand	Kvinde	Total
4a. Har du inden for den sidste uge været på MH for at sidde i caféen	Ja	18 45,0%	11 57,9%	29 49,2%
	Nej	22 55,0%	8 42,1%	30 50,8%
Total		40 100,0%	19 100,0%	59 100,0%

4b. Har du inden for den sidste uge været på MH for at købe mad ?

				Total
		Mand	Kvinde	
4b. Har du inden for den sidste uge været på MH for at købe mad	Ja	17 42,5%	8 42,1%	25 42,4%
	Nej	23 57,5%	11 57,9%	34 57,6%
Total		40 100,0%	19 100,0%	59 100,0%

4c. Har du inden for den sidste uge været på MH for at hente gratis mad ?

				Total
		Mand	Kvinde	
4c. Har du inden for den sidste uge været på MH for at hente gratis mad	Ja	11 27,5%	5 26,3%	16 27,1%
	Nej	29 72,5%	14 73,7%	43 72,9%
Total		40 100,0%	19 100,0%	59 100,0%

4d. Har du inden for den sidste uge været på MH for at besøge sygeplejeklinikken ?

				Total
		Mand	Kvinde	
4d. Har du inden for den sidste uge været på MH for at besøge sygeplejeklinikken	Ja	10 25,0%	8 42,1%	18 30,5%
	Nej	30 75,0%	11 57,9%	41 69,5%
Total		40 100,0%	19 100,0%	59 100,0%

				Total
		Mand	Kvinde	
4e. Har du inden for den sidste uge været på MH for at besøge kontaktstedet	Ja	6 15,0%	7 36,8%	13 22,0%
	Nej	34 85,0%	12 63,2%	46 78,0%
Total		40 100,0%	19 100,0%	59 100,0%

4f. Har du inden for den sidste uge været på MH for at hente kondomer

				Total
		Mand	Kvinde	
4f. Har du inden for den sidste uge været på MH for at hente kondomer	Ja	5 12,5%	11 61,1%	16 27,6%
	Nej	35 87,5%	7 38,9%	42 72,4%
Total		40 100,0%	18 100,0%	58 100,0%

4g. Andet

				Total
		Mand	Kvinde	
4g. Andet	Ubesvaret	30 73,2%	11 57,9%	41 68,3%
	Aviser (Hjemløse aviser)	1 2,4%	0 .0%	1 1,7%
	De kan hjælpe med andre ting	1 2,4%	0 .0%	1 1,7%
	Er meget lang nede	1 2,4%	0 .0%	1 1,7%
	For at tale med personalet om dagligdagen	0 .0%	1 5,3%	1 1,7%
	Fordi det er et dejligt og trygt sted for mig	0 .0%	1 5,3%	1 1,7%
	hente vand	1 2,4%	0 .0%	1 1,7%
	hente værktøj	1 2,4%	0 .0%	1 1,7%
	hente værktøj og drikke en kop kaffe	0 .0%	1 5,3%	1 1,7%
	Jeg kommer ikke så meget, tak Gud	1 2,4%	0 .0%	1 1,7%
	Jeg opholder mig der	0 .0%	1 5,3%	1 1,7%
	Læge	1 2,4%	0 .0%	1 1,7%
	Møde og besøge bekendte	1 2,4%	0 .0%	1 1,7%
	og for at hilse på de andre	1 2,4%	0 .0%	1 1,7%
	Overmattet	0 .0%	1 5,3%	1 1,7%
	Passer morgenbrunch lør/søn	1 2,4%	0 .0%	1 1,7%
	Slappe af	1 2,4%	0 .0%	1 1,7%
	Sove	0 .0%	1 5,3%	1 1,7%
	Tale med folk og personale og hente værktøj	0 .0%	1 5,3%	1 1,7%
	Varme mig - sludre	0 .0%	1 5,3%	1 1,7%
Total		41 100,0%	19 100,0%	60 100,0%

5a. Kan du hente værktøj 24 timer i døgnet på MH?

				Total
		Mand	Kvinde	
5a. Kan du hente værktøj 24 timer i døgnet på MH?	Ja	39 97,5%	17 89,5%	56 94,9%
	Nej	1 2,5%	2 10,5%	3 5,1%
Total		40 100,0%	19 100,0%	59 100,0%

5b. Hvis nej hvad er problemet?

				Total
		Mand	Kvinde	
5b. Hvis nej hvad er problemet?	Ubesvaret	39 95,1%	15 78,9%	54 90,0%
	Altid fri adgang til frit værktøj (det er vigtigt!) så vi ikke bliver smittet med alt muligt	1 2,4%	0 ,0%	1 1,7%
	at så mangler jeg og vil begynde at bruge andre mid	0 ,0%	1 5,3%	1 1,7%
	Der er lukket 1 time, men det er ikke et problem	0 ,0%	1 5,3%	1 1,7%
	Der mangler stase elastikker	1 2,4%	0 ,0%	1 1,7%
	jeg kommer kun om dagen	0 ,0%	1 5,3%	1 1,7%
	Men til tider har der været slåskampe, ballade, helt oka	0 ,0%	1 5,3%	1 1,7%
	Total	41 100,0%	19 100,0%	60 100,0%

6a. Er det nemmere at hente værktøj på MH end fra kanylebussen?

				Total
		Mand	Kvinde	
6a. Er det nemmere at hente værktøj på MH end fra kanylebussen?	Ja, det er nemmere med MH	31 88,6%	13 72,2%	44 83,0%
	Begge ordninger er lige gode	1 2,9%	0 ,0%	1 1,9%
	jeg har aldrig brugt kanylebussen	3 8,6%	5 27,8%	8 15,1%
Total		35 100,0%	18 100,0%	53 100,0%

6b, Hvis det er nemmere med én af ordningerne, hvorfor?
'?' har respondenterne skrevet ud for v6
Altid åben
Altid åbent hele året
Bussen er på hjul, Mh på beton
De er der altid og altid høflige ser aldrig ned på dig, alle er ligestillede
Der er døgnservice og derfor ingen ventetid på MH
der er ikke så langt og ingen faste tider
Der er ingen bus mere
Der er åbent på MH og ligger centralt
Det er tæt på, hvor jeg køber mit stof
Døgnåbent
Fordi 24 timer åbent
Fordi det ligger lige midt i det hele – (har dog aldrig selv brugt kanylebussen)
Fordi jeg kan komme forbi
Fordi man altid kan komme
Fordi man kan hente 24 timer i døgnet
Har adgang til værktøj døgnet rundt
Ja, det er nemmere med MH men besværligt at få udleveret nåle i kassen på bestemte tidspunkter
Jeg får udleveret værktøj på Stæren
Man går ikke forgæves
Med bussen skulle man være der inden for bestemte tider, hvorfor folk bare genbrugte sine egne og/eller andres værktøj
MH er altid åben og så ligger det tæt på, i Istedgade, så man skal ikke gå så langt!
MH har altid åbent, bussen skal man passe tiden
MH kan vi altid komme
MH ligger jo midt i hvor jeg befinder mig
MH, men folk overdriver
og diskret, stress nok, at vente på bussen er mere stress, ikke alle kan hente en sæk pr måned
På MH kan man da også drikke en kop kaffe, få lidt mad om det er det man vil
På MH skal man ikke stå og fryse eller være der på bestemte tider
Stressende at skulle nå bussen, problem at komme for sent
Udlevering 24 timer i døgnet
Ved ikke

7a. Hvor tilfreds er du med at hente værktøj på MH?

		Mand	Kvinde	Total
7a. Hvor tilfreds er du med at hente værktøj på MH?	Meget tilfreds	26 70,3%	17 89,5%	43 76,8%
	Tilfreds	9 24,3%	2 10,5%	11 19,6%
	Meget utilfreds	2 5,4%	0 ,0%	2 3,6%
Total		37 100,0%	19 100,0%	56 100,0%

7b. Hvis du er utilfreds, hvorfor?

		Mand	Kvinde	Total
7b. Hvis du er utilfreds, hvorfor?	Ubesvaret	37 90,2%	17 89,5%	54 90,0%
	Fordi at folk bare kan tage alle de sæt de vil hvilket resulterer i brugt og ubrugt værktøj over alt på gaden på Vesterbro	1 2,4%	0 ,0%	1 1,7%
	Hvorfor skulle jeg være det!	0 ,0%	1 5,3%	1 1,7%
	Mangler mulighed for at få kasserkanlyer i kassevis a 100 stk	1 2,4%	0 ,0%	1 1,7%
	OK	1 2,4%	0 ,0%	1 1,7%
	overhovedet ikke det mindste	0 ,0%	1 5,3%	1 1,7%
	Vasker selv	1 2,4%	0 ,0%	1 1,7%
	Total	41 100,0%	19 100,0%	60 100,0%

8. Bliver der købt og solgt værktøj på gaden på Vesterbro?

		Mand	Kvinde	Total
8. Bliver der købt og solgt værktøj på gaden på Vesterbro?	Ja	18 50,0%	8 42,1%	26 47,3%
	Nej	11 30,6%	5 26,3%	16 29,1%
	Ved ikke	7 19,4%	6 31,6%	13 23,6%
Total		36 100,0%	19 100,0%	55 100,0%

Kommentarer
det burde være sådan at folk kan komme at få så mange sæt som de afleverer af brugte sæt, det ville hjælpe meget på problemet med at værktøj bare ligger og flyder, sådan var det i reden i gamle dage
har været et stort salg af pumper men støder sjældent ind i pumpe-sælgere, til spørgsmål 3: henter en stor portion månedligt
Men jeg det er ok
MH rules, men hvad med en ny pc til internet!
Personligt synes jeg der burde være 2 af hver ting i posen for du kommer jo til at bruge 2-3 sæt hver gang alligevel, det ville være nemmere for Jer og for os. TAK
Til spørgsmål 3: 20 stk.
Til spørgsmål 7: jeg tror at respondenterne har læst forkert, da han afkrydsede i 'meget utilfreds'
til spørgsmål 8: begrænset
til spørgsmål 8: i begrænset omfang
til spørgsmål 8: i meget begrænset omfang
Til spørgsmål 8: i meget begrænset omfang
Til spørgsmål 8: ikke mere
Til spørgsmål 8: nogle gange
Til spørgsmål 8: p.s. jeg køber aldrig på gaden
Til spørgsmål 8: Til tider hvis folk ikke selv gider at hente!

Socialforvaltningen
Rådhuset, Sekretariatet

- 7 FEB. 2006

J.nr.: 29 43 73

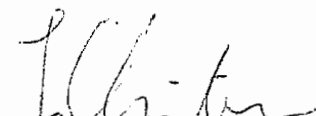
Økonomiudvalget
Kultur- og Fritidsudvalget
Børne- og Ungdomsudvalget
Sundheds- og Omsorgsudvalget
Socialudvalget
Beskæftigelses- og Integrationsudvalget
Teknik- og Miljøudvalget

Dato: 6. februar 2006 J.nr.: 4-090/2006

Revisionsudvalget besluttede på sit møde den 14. december 2005 at gentage henstillingen af 5. februar 2003 om udvalgenes rolle ved behandlingen af revisionssager.

./ Til orientering for udvalgenes medlemmer fremsendes brev af d.d. fra Revisionsudvalget.

Med venlig hilsen

Jan Christensen

Direktøren

Stormgade 20
1555 København V

Telefon
33 66 24 00

Direkte telefon
33 66 2401

Telefax
33 66 70 04

E-mail
jch@rd.kk.dk

Økonomiudvalget
Kultur- og Fritidsudvalget
Børne- og Ungdomsudvalget
Sundheds- og Omsorgsudvalget
Socialudvalget
Beskæftigelses- og Integrationsudvalget
Teknik- og Miljøudvalget

Dato: 6. februar 2006

Udvalgenes behandling af revisionsager

Revisionsudvalgets arbejde med revisionsbetænkningen for 2004 har givet anledning til, at et enigt udvalg har ønsket at rette denne henvendelse til Økonomiudvalget og de stående udvalg.

Revisionsdirektoratet afgiver revisionsprotokollater til Økonomiudvalget og de stående udvalg om arten og omfanget af revisionen samt de bemærkninger, revisionen har givet anledning til. Protokollaterne skal besvares af udvalget snarest muligt og senest 4 uger efter modtagelsen.

Desuden afgiver Revisionsdirektoratet en revisionsberetning til Borgerrepræsentationen. I beretningen omtales de forhold, som direktoratet under hensyn til deres økonomiske eller principielle betydning finder anledning til at fremdrage.

Behandlingen af revisionsberetningen sker efter Borgerrepræsentationens retningslinier af 4. december 1997.

Økonomiudvalget har til opgave at sørge for, at der sker en besvarelse af Revisionsdirektoratets bemærkninger til årsregnskabet. Økonomiudvalget skal afgive en revisionsbetænkning med indstilling om regnskabet til Borgerrepræsentationen.

Revisionsudvalget har til opgave at foretage det forberedende arbejde i forhold til Økonomiudvalgets behandling af revisionsberetningen.

Henvendelsen har som overordnet formål at understrege udvalgets – i modsætning til borgmesterens og forvaltningens – ansvar ved behandlingen og opfølgningen af revisionsagerne. Dette uddybes i det følgende:

- Revisionsssagerne drejer sig undertiden om komplekse forhold, og der anvendes ofte en teknisk fremstillingsform med regnskabs- og revisionsmæssige fagudtryk. Det er erfaringen, at forvaltningernes besvarelser i flere tilfælde ikke indeholder en præcis stillingtagen samt oplysninger om iværksatte og påtænkte tiltag.

Revisionsudvalgets henstilling: Økonomiudvalget og de stående udvalg bør sørge for, at forvaltningernes besvarelse af et revisionsprotokollat bliver affattet fyldestgørende og forståeligt. Der bør ikke være tvivl om forvaltningens holdning til revisionsagens hovedproblemer.

- Revisionsudvalget har i revisionsbetænkningen for 2004 optrykt et bilag om "Liste over Revisionsudvalgets prioritering af bemærkninger". Listen (af nogle benævnt "hitlisten") er af Revisionsudvalget tænkt anvendt af Økonomiudvalget og de stående udvalg til at bedømme sagernes kritiske omfang og indhold. Prioriteringen kan hjælpe udvalgene med at foretage opfølgning på forvaltningernes gennemførelse af revisionens henstillinger.

Revisionsudvalgets henstilling: Økonomiudvalget og de stående udvalg bør sørge for at behandle forvaltningens opfølgning af revisionsagerne, fx i løbet af januar-februar måned i året efter den første behandling af revisionsprotokollatet.

Med venlig hilsen

Jan Christensen
Sekretær for Revisionsudvalget

—